

Zing het jaar rond

Vieren met kinderen

Tekst **Hester Radstake** • Beeld **Matthijs Hoogenboom**

In *Werkschrift* 1 van deze jaargang schreef Anje de Heer over ‘babysalmesang’. In de Evangelisch-Lutherse Gemeente Ede (ELG Ede) gebeurt sinds afgelopen jaar iets soortgelijks met het project ‘Zing het jaar rond’. De ELG Ede is een actieve en zingende gemeente waar op hoog niveau wordt gemusiceerd. Kerkmuziek, gebeden, bijbellezingen en prediking vormen in de kerkdienst één geheel. De liturgie die hierbij wordt gevolgd is oecumenisch en gebaseerd op eeuwenoude en wereldwijde tradities.

Het idee

Het project ‘Zing het jaar rond’ is bedoeld om kinderen en jongeren actief aan de liturgie en de kerkdiensten te laten deelnemen. Omdat kerkmuziek zo belangrijk is in de lutherse traditie wordt zingen daarbij als middel gekozen. Door met de kinderen en jongeren te zingen, raken zij ingewijd in het kerkelijk jaar en de kerkmuziek zoals die gebruikelijk is binnen de liturgie van ELG Ede en worden zij er onderdeel van.

Het idee is begin 2022 bedacht door de toenmalige cantor-organist Gonny van der Maten en de toenmalige predikant Lieke van Zanden. In mei 2022 is een ouderavond gehouden om te zien hoe de ouders hierover dachten. Deze waren enthousiast en op basis hiervan is besloten op zondagen na de dienst met kinderen en jongeren samen te komen, wanneer de ouders koffiedrinken. Het project is bedoeld voor kinderen en jongeren van 4 tot 18 jaar van ELG Ede, maar kinderen daarbuiten zijn ook welkom. Via de sociale media en andere kerken wordt het project ook buiten de eigen gemeente bekendgemaakt.

Op vier of vijf momenten in het kerkelijk jaar kunnen de kinderen en jongeren deelnemen aan het project. Zo zingen zij het jaar rond. In 2023 was er een serie die voorbereidde op de eerste zondag van de veertigdagentijd, paasmorgen, Pinksteren, de eerste zondag van de advent en kerstavond. In 2024 is gekozen voor Witte Donderdag, paasmorgen, Pinksteren, advent en kerstmorgen.

De praktijk

Er is in luthers Ede steeds een vaste kern van tien tot twaalf kinderen en jongeren die meedoet. In totaal hebben tot nu

KINDEREN EN JONGEREN VAN HET PROJECT 'ZING HET JAAR ROND' IN DE LUTHERSE GEMEENTE VAN EDE

toe zestien verschillende kinderen meegedaan in de leeftijd van 6 tot 18 jaar.

Twee zondagen voor de dienst komen we bij elkaar. Tijdens de eerste keer vertelt de predikant (momenteel de cantor-organist Erik van der Heijden, omdat luthers Ede vacant is) waar we zijn in het kerkelijk jaar, wat we vieren en andere achtergronden. Hij vertelt ook kort iets over de liederen.

Er worden altijd minstens twee liederen geoefend, soms meer. Een daarvan is een lied over de zondag of het feest waaraan de kinderen en jongeren meewerken. Verder meestal een lied dat deel uitmaakt van de liturgie, bijvoorbeeld een Kyrie. Zo leren de kinderen en jongeren ook liederen of gezongen liturgieonderdelen, die ze op gewone zondagen in de kerk kunnen zingen. De kinderen krijgen een map met het logo van 'Zing het jaar rond', waarin ze alle informatie (muziek en achtergronden) kunnen bewaren.

Uitdagingen

Er is een aantal uitdagingen, zoals de grote verschillen in leeftijd tussen de kinderen. De verdieping die jongeren interessant vinden, is voor de kleinere kinderen soms te veel gevraagd. In Ede hebben ze gemerkt dat het belangrijk is de uitleg kort te houden en in te passen bij het repeteren van de liederen, zodat er voldoende afwisseling is.

Daarnaast is het handig om ervoor te zorgen dat er tijdens de repetitie ook iets leuks is voor de allerkleinsten, bijvoorbeeld een stoelendans rond het orgel of lopend zingen. Oudere kinderen kunnen meer uitdaging aan. Zij zongen bijvoorbeeld met Pinksteren een vers van het 'Veni Creator Spiritus' in het Latijn.

Nog een uitdaging zit in de grote verschillen tussen kinderen en jongeren wat betreft hun ervaring met zingen. In de praktijk blijkt in Ede dat degenen met zangervaring de anderen helpen en meetrekken. Om en om gaan staan – bedacht door een van de jongeren – werkt ook goed.

Met deze uitdagingen is goed om te gaan. In Ede hebben de kinderen en jongeren veel plezier in het meedoen in de dienst. En gemeenteleden genieten als de kinderen en jongeren zingen.

Zelf aan de slag

Kijk of je een aantal mensen, onder wie de musici en voorgangers van de gemeente of parochie, kunt motiveren hieraan mee te werken. Bespreek het plan vervolgens met de ouders. Je hebt hen nodig om de kinderen te stimuleren. Kies samen enkele momenten uit waarop je aan de kerkdienst mee wilt werken en selecteer een aantal liederen die in deze dienst een plek kunnen krijgen. Tijdens de repetities is er iemand nodig die wat vertelt over de zondag en het lied.

Voorbeelden van liederen die in de lutherse gemeente van Ede gezongen zijn:

- met Pinksteren: de acclamatie 'Adem van God' (*Liedboek* 368g), de hymne 'Veni Creator Spiritus' (*Liedboek* 670; met een couplet in het Latijn!)
- op kerstavond (samen met cantorij): 'Uit het duister hier gekomen' (*Gezangen voor Liturgie* 637), 'O kom, o kom, Immanuel' (*Gezangen voor Liturgie* 512), 'Nu zijt welkome' (*Liedboek* 476), 'Gaudete' (*Piae Cantiones*, in een arrangement van Alan Bullard)
- met Pasen: Kyrie- en Gloriahymne 'U alle eer' (*Liedboek* 299e), 'De Heer is waarlijk opgestaan' (*Liedboek* 638)

Hester Radstake (1980) is predikant van de Evangelisch-Lutherse Gemeente Woerden en redactielid van *Heilig spel*.